

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Kasteelpark Borghof

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Kasteelpark Borghof
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Tongeren
Deelgemeente:	Piringen
Bron:	Schepping: 2018-01-29 Bijwerken: 2018-02-06 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/305878
Coördinaten:	Breedte: 5.40993776002 Lengte: 50.7898938408

Primaire tekst

Bewaard park in landschappelijke stijl, in eerste fase aangelegd bij het kasteel gebouwd in het tweede kwart van de 19de eeuw en nadien meerdere malen aangepast.

Het kasteel Borghof wordt vermoedelijk omstreeks 1820 gebouwd in opdracht van politicus Louis Julien Julliot (1795-1881) en zijn echtgenote Françoise Caroline Rigo (1802-1877). Behalve Belgisch volksvertegenwoordiger en bestendig afgevaardigde was deze grootgrondbezitter ook een tijdlang burgemeester van Piringen. Bij het buitenverblijf wordt, in een nagenoeg gesloten opstelling, ook een hoeve gevoegd, wellicht uitgebaat als fruitbedrijf. Via erfenis is het eigendom naar de familie de Rosen overgegaan. Baron Charles Louis Constant de Rosen de Dilsen (1843-1920), kleinzoon van Louis Julien Julliot, laat het geheel omstreeks 1872 aanpassen met een kleine traptoren en een poortgebouw. Rond 1891 volgt een gedeeltelijke afbraak van de hoeve en een toevoeging van een massieve traptoren bij het kasteel.

Na zijn overlijden in 1920 verhuist zijn weduwe naar Italië. Het kasteeldomein Borghof wordt uiteindelijk geërfd door haar geadopteerde nicht Marie-Thérèse Hougaerts, gehuwd met Alfredo Massano. Na de verkoop in 2007 richten de nieuwe eigenaars het domein in als privéwoning aangevuld met hotel- en kantoorfuncties.

Een park in vroeg-landschappelijke stijl

Op basis van historisch-topografische bronnen blijkt vanaf het tweede kwart van de 19de eeuw een vroeg-landschappelijke gesloten parkaanleg aan de zuidoostzijde van het domein, met een korte toegangsweg vanaf het vroegere Koenderstraatje, uitwendig op het Tomveld, en een langere wandeltoegang vanaf het kruispunt met de Lankgracht en de Tomstraat. De overige omgevende percelen zijn continu geregistreerd als omhaagde hoogstamboomgaarden. In het boomgaardperceel ten noorden van het kasteel is een losstaand bakhuis ingeplant. Wellicht zijn in de loop van de 19de en 20ste eeuw aanpassingen uitgevoerd met een meer opengewerkte vista in zuidoostelijke zin, in de richting van de dorpskern van Piringen.

Het huidige park

Het verwaarloosde kasteeldomein is omstreeks 2010 gherwaardeerd, waarbij de vroegere landschappelijke aanleg met parkbosgordels uit de 19de eeuw enigszins herkenbaar is gebleven. Het wegen- en padenpatroon rond het kasteel en de vroegere hoevegebouwen is ingrijpend gewijzigd. Het vroegere gekasseide erf is vertuind. In het domein zijn heestermassieven en solitaire bomen en parkboomgroepen bijgeplant en in de centrale vista is een nieuwe siervijver uitgegraven. De vroegere afsluitingshaag is opnieuw aangevuld. De omgevende omhaagde hoogstamboomgaarden zijn heringeplant en een kleine moestuin is in de nieuwe aanleg geïntegreerd. De vista met uitzicht over het dorp Piringen is bewaard gebleven.

Het vroegere smeedijzeren toegangshek op het kruispunt Lankgracht-Tomstraat is recent verplaatst naar het begin van het vroegere Koenderstraatje, dat als buurtweg is afgeschaft.

Bomen

Het park is niet bezocht, waardoor er geen gedetailleerde lijst met specifieke boomsoorten is opgemaakt.

In de parkbosranden komt in elk geval een hoge diversiteit aan parkbomen voor met onder meer tamme kastanje, witte paardenkastanje, zomereik en gewone beuk als loofboomsoorten en taxus als naaldboomsoort.

Hoogstamboomgaarden

Het kasteel is volledig omgeven door hoogstamboomgaarden, alle afgezoomd door een traditionele meidoornhaag. Deze gaan terug op een aanleg daterend van het einde van de 19de eeuw. De hoogstamboomgaarden zijn al zichtbaar op de topografische kaart van het Krijgsdepot uit 1871, maar was aan de westzijde van het kasteel nog beperkt in oppervlakte. De hoogstamboomgaard werd na de Eerste Wereldoorlog uitgebreid tot zijn huidige omvang, zoals zichtbaar op de topografische kaart uit 1933. In die periode van commercialisering en professionalisering breidde het aantal hoogstamboomgaarden in de regio sterk uit. Na de Tweede Wereldoorlog neemt het economisch belang van hoogstamboomgaarden af en schakelen sommige fruittelers over op de rendabelere laagstamteelt. Anderen laten hun hoogstamboomgaarden, die eveneens functioneerden als graasweide voor het vee, wel staan maar voeren geen onderhoud of heraanplant meer uit waardoor ze stelselmatig aftakelen en verdwenen. De boomgaarden rond het kasteel werden recent weer hersteld en bestaan nu uit een overwegend jonge aanplant langs de oostzijde en een oudere boomgaard langs de westzijde, weer aangevuld met jongere bomen.

Auteur: Himpe, Koen

Auteur: Kinnaer, Anse

Datum: 2018

Titel Text: Kasteelpark Borghof

Grafische documenten

Tongeren (Piringen), Tomstraat: kasteelpark Borghof (Kinnaer, Anse, 29-01-2018, ©Vlaamse gemeenschap)

Tongeren (Piringen), Tomstraat: kasteelpark Borghof (Kinnaer, Anse, 29-01-2018, ©Vlaamse gemeenschap)

Tongeren (Piringen), Tomstraat: kasteelpark Borghof (Kinnaer, Anse, 29-01-2018, ©Vlaamse gemeenschap)

Tongeren, Piringen, kasteel van Burghoven. (De Haan, Aukje, 13-02-2017, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

DIRIKEN P. 2014: *Het Haspengouws kastelenlandschap*, Kortesseem, 256.

SCHLUSMANS F. m.m.v. VANTHILLO C. 1990: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Limburg, Arrondissement Tongeren, Kantons Riemst - Tongeren, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 14N1*, Brussel, Turnhout.

Studiebureau Monumentenzorg s.d.: *Historisch onderzoek Kasteel Borghof Piringen in opdracht van architectenbureau De Gregorio & Partners*, s.l.

DE HAAN A., KINNAER A. & VERBOVEN H. 2017: Valleien van Mombeek en Fonteinbeek met burcht en bos van Kolmont [online], <https://id.erfgoed.net/teksten/203586> (geraadpleegd op 26 januari 2018).

Topografische kaarten van België, Eerste editie, Krijgsdepot, uitgegeven in 1865-1880, schaal 1:20.000.

Topografische kaarten van België, Tweede editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1880-1884, schaal 1:20.000.

Topografische kaarten van België, Derde editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1889-1900, schaal 1:20.000.

Topografische kaarten van België, Herziening derde editie, Militair Cartografisch Instituut, uitgegeven in 1900-1930, schaal 1:20.000.

Geoportaal Onroerend Erfgoed, Orthofoto's 1970 en 2017, *Singelstraat, Borgloon* [online], <https://geo.onroerenderfgoed.be> (geraadpleegd op 5 februari 2018).

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2017: *Fruitteelt in Haspengouw* [online], <https://id.erfgoed.net/themas/133> (geraadpleegd op 5 februari 2018).

KINNAER A. 2018: *Terreinbezoek omgeving Jesseren (Borgloon, Tongeren)* (Terreinbezoek op 29 januari 2018)

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/97617>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/135256>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/37537>

Beknopte karakterisering

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Limburg
Kasteelpark Borghof

Datering: tweede kwart 19de eeuw

Typologie: afsluitingshagen, hekken, hoogstamboomgaarden, kasteeldomeinen, private parken